

ІНТЕГРАЦІЯ ЕКОІННОВАЦІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ

Олійник В. Д.

*кандидат географічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Актуальність теми зумовлена сучасними глобальними екологічними викликами та необхідністю переходу туристичної галузі до принципів сталого розвитку. Туристична індустрія активно впливає на навколишнє середовище через споживання природних ресурсів, утворення відходів, збільшення енергоспоживання та викидів в атмосферу. Інтеграція екоінновацій у діяльність туристичних підприємств є важливим напрямом підвищення їхньої конкурентоспроможності, оскільки сучасні споживачі все більше орієнтуються на екологічно відповідальні послуги. Використання енергоощадних технологій, сортування відходів, цифровізація процесів, впровадження екологічного менеджменту та ресурсозберігаючих рішень сприяють зменшенню негативного впливу на довкілля.

Особливого значення ця тема набуває в умовах розвитку міжнародного туризму, де екологічні стандарти стають важливою складовою якості туристичного продукту. Підприємства, що впроваджують екоінновації, отримують позитивний імідж, підвищують довіру клієнтів і розширюють можливості виходу на міжнародний ринок.

Одним з прикладів екоінновацій серед закладів розміщення є **Концепція «Zero Waste» (нуль відходів)** – це підхід до організації виробництва, споживання та управління ресурсами, спрямований на **максимальне скорочення утворення відходів** і повторне використання матеріалів. Основні принципи концепції: відмова від зайвих і одноразових речей; зменшення споживання ресурсів; повторне використання речей замість купівлі нових; сортування та переробка матеріалів; переробка органічних відходів. Готелі Європи, Америки Азії активно підтримують дану програму (Bucuti & Tara Beach Resort, Silk Sense Hoi An River Resort, Conca Park Hotel).

Екоініціативи виходять за рамки простого дотримання норм і стають потужним стратегічним інструментом. Вони забезпечують формування позитивної репутації підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та ефективне залучення свідомих клієнтів. Дослідження показують чіткий ринковий тренд: понад 60% туристів у світі

свідомо обирають готелі, які демонструють наявність «зеленої» політики [1]. Таким чином, перехід до циркулярної економіки стає ключовим імперативом для сучасного готельного бізнесу.

Серед закладів харчування набуває популярності використання їстівних чашок, продукція Supffee, яка може радикально змінити ситуацію, оскільки ці вироби, зроблені переважно зі злаків, або споживаються, або повністю розкладаються як харчові відходи. Це дозволяє знизити кількість сміття, що потрапляє на полігони, практично до нуля (до 99%) [2]. З маркетингової точки зору, їстівне пакування надає унікальну конкурентну перевагу. Клієнти високо оцінюють оригінальність, позитивний екологічний вплив та інтерактивність досвіду, який дозволяє насолодитися не лише напоєм чи десертом, але й самою чашкою [3]. Це створює сильний медійний ефект і емоційний зв'язок із брендом.

Технологічні зміни сучасного світу, сприяють втіленню вчорашньої мрії відвідання далеких або фінансово досить затратних дестинацій від вершин Ельбрусу до Маріанської впадини. Одними з найцікавіших досягнень останніх років стали технології віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR). Вони відкривають перед людиною абсолютно нові способи сприйняття світу, занурюючи її у реалістичні тривимірні простори або накладаючи цифрові елементи на звичайну дійсність. У галузі туризму VR і AR стали справжнім проривом. Вони дозволяють мандрівникам «відвідувати» найвіддаленіші куточки планети, а музеї – показувати історію у живій, динамічній формі. Зокрема, VR-тури у природоохоронних зонах дають можливість відчути велич і красу дикої природи без шкоди для неї, а AR-доповнена реальність у музеях перетворює перегляд експозицій на захопливу подорож у часі [1].

Обидві технології не лише розважають, а й виконують важливу освітню, просвітницьку та культурну функцію.

Отже, інтеграція екоінновацій у діяльність підприємств туристичної індустрії є важливою умовою їхнього сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності. Впровадження сучасних екологічних технологій, ресурсозберігаючих рішень, концепцій раціонального використання ресурсів та систем управління відходами сприяє зменшенню негативного впливу туристичної діяльності на навколишнє середовище.

Екоінновації дозволяють підприємствам туристичної сфери не лише оптимізувати витрати, а й формувати позитивний імідж серед споживачів, які дедалі більше надають перевагу екологічно відповідальному відпочинку. Використання таких підходів, як енергоефективність, цифровізація, сортування відходів та екологічний менеджмент, створює умови для підвищення якості послуг і зміцнення довіри клієнтів.

Таким чином, інтеграція екоінновацій є перспективним напрямом розвитку туристичної індустрії, що забезпечує гармонійне поєднання

економічної ефективності, соціальної відповідальності та збереження природного середовища для майбутніх поколінь.

Література:

1. Брич В., Петруха Н. «Роль екологічних інновацій у трансформації туристичних підприємств. *Інноваційна економіка*. вип. 1, Березень 2025, с. 164–70, URL: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.1.19>. (дата звернення 02.05.2026).

2. Гугул О., Гуменюк А. Інноваційні підходи щодо розвитку підприємств гостинності: зарубіжний досвід. *Інноваційна економіка*. 2021. №5-6 (88). С. 74–79.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-614-3-1-116>

SMART-ТЕХНОЛОГІЇ CRM/ERP ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Осипова Л. А.

*доктор технічних наук,
професор кафедри менеджменту
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

Власюк К. В.

*PhD з менеджменту, доцент,
виконувачка обов'язків завідувачки кафедри менеджменту
Міжнародний університет
м. Одеса, Україна*

У сучасних умовах цифрової трансформації економіки та посилення конкуренції на глобальному ринку послуг особливої актуальності набуває проблема підвищення конкурентоспроможності підприємств готельного бізнесу шляхом впровадження smart-технологій управління. Індустрія гостинності є однією з найбільш чутливих до змін споживчих потреб, цифровізації та інноваційних тенденцій сфер економіки, що обумовлює необхідність модернізації традиційних систем управління та переходу до інтегрованих цифрових моделей менеджменту [1].

Сучасні тенденції розвитку готельно-ресторанного бізнесу свідчать про поступовий перехід від традиційних моделей управління до цифрово-